

การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน
Students Self – Discipline Promotion: Case Study of Samakkeesrivichai School
Attached to Lamphun Primary Education Service Area Office 2,
Thung Hua Chang District, Lamphun Province

ทวีชัย อัมพุด*

รศ. วรณวดี ม้าลำพอง**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย อำเภอทุ่งหัวช้าง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จังหวัดลำพูน กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในการสอนในโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก นำไปทดลองใช้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผน มีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.28
2. ด้านการแบ่งทรัพยากร มีการจัดบรรยากาศในโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความสามารถมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.04
3. ด้านการกระตุ้นและจูงใจ มีการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องของความมีวินัยในตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.35
4. ด้านการประสานงาน มีการยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้านการส่งเสริมความมีวินัยทุกเมื่อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.24

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
E-mail: fbt245@hotmail.com

** อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น
(อาจารย์ที่ปรึกษา)

5. ด้านการประเมินผล มีการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน/โครงการส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3.72

คำสำคัญ

วินัย ความมีวินัยในตนเอง โรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย

Abstract

This research aimed to investigate the students' self-discipline promotion of Samakkeesrivichai School, Thung Hua Chang District attached to Lumphun Primary Education Service Area 2, Lumphun Province. The population used in the research is the teachers in teaching duties in Samakkeesrivichai School, Thung Hua Chang District, Lumphun Province in the academic year 2013. Amount of 25 people The instrument in The research are questionnaires and the in-depth interviews. The reliability coefficient was 0.94. There were 25 The statistics used in the research are frequency , percentage, mean and standard deviation. The results were as follows:

1. The planning: the goal and policy in promoting the discipline of students. With the highest average 4.28
2. The resources sharing: The school atmosphere appropriately. To help the students show respect. With the highest average 4.04
3. The encouragement and motivation: A good example of good self-discipline. With the highest average 4.35
4. The coordination: Acceptance of change in promoting discipline at any time. With the highest average 4.24
5. The evaluation: Having supervised the task / project evaluation to promote the discipline of students. With the highest average 3.72

Keywords

Discipline, Self – Discipline, Samakkeesrivichai School

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง การคมนาคมและการสื่อสาร ตลอดจนการศึกษาและเทคโนโลยี ดังจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างเกิดขึ้นซึ่งส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่ความเจริญทางด้านจิตใจกลับเสื่อมลง มนุษย์ต้องมีการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวลดน้อยลง นักเรียนขาดความเอาใจใส่ ขาดผู้ดูแล ขาดที่ปรึกษา เป็นสาเหตุให้นักเรียนพึ่งพาเพื่อนและตัดสินใจตามแนวคิดของกลุ่มอย่างผิดวิธีและด้วยความรุนแรงยิ่งขึ้น ดังที่ปรากฏเป็นข่าวตามหนังสือพิมพ์ และสื่อต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นว่าเยาวชนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การชกต่อย การหนีเรียน การมั่วสุมสิ่งเสพติด ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของตนเองได้ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) บทที่ 1 การประเมินสถานการณ์ของประเทศ สังคมไทยเผชิญวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม และมีการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย เป็นการเปลี่ยนแปลงผ่านกระแสโลกาภิวัตน์และโลกไซเบอร์ ทำให้คนไทยมุ่งแสวงหาความสุขและสร้างอัตลักษณ์ส่วนตัวผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เกิดเป็นวัฒนธรรมย่อยร่วมสมัยที่หลากหลาย ในรูปแบบการรวมกลุ่มของบุคคลที่สนใจเรื่องเดียวกัน โดยที่วัฒนธรรมที่บ่งบอกความเป็นไทยไม่สามารถแสดงบทบาทที่ชัดเจนขณะเดียวกันสังคมไทยก็เผชิญกับความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งสะท้อนได้จากคนในสังคมมีความถ้อยในการใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญหามากขึ้น ทั้งปัญหาครอบครัว การแย่งชิงทรัพยากรระหว่างชุมชน และความคิดเห็นแตกต่างทางการเมือง ขณะที่กระบวนการยุติธรรมแก้ไขปัญหาก็ไม่ได้เต็มที่ ผู้ที่ใช้ความรุนแรงมักขาดความยับยั้งชั่งใจ มีพฤติกรรมเลียนแบบหรืออาจเกิดจากการเลียนดู ขาดการใช้เหตุใช้ผล ขาดความเอื้อเฟื้อ เอื้ออาทร ส่งผลให้ควมมีคุณธรรมและจริยธรรมของคนในสังคมลดน้อยลง ซึ่งถือเป็นปัญหาสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนามนุษย์ จึงควรฝึกให้รู้จักตนเอง รู้จักแก้ปัญหา มีจริยธรรม มีคุณธรรมและพึ่งพาตนเองได้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวดที่ 1 ความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ต้องมุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจสติปัญญา อารมณ์และสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและการจัดการกระบวนการเรียนรู้ มุ่งเน้นปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเน้นการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักส่งเสริมหน้าที่เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย

จากสภาพสังคมไทย จะเห็นได้ว่าปัญหาและความวุ่นวายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการไม่ปฏิบัติตามระเบียบวินัยเสียเป็นส่วนใหญ่ ดังที่ พระเทพเวที (ประยุทธ์ปยุตโต) (2534, 41) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของวินัยไว้ว่าถ้าไม่มีวินัยชีวิตก็จะสับสนยุ่งเหยิงสังคมจะวุ่นวายระส่ำระสายทำลายโอกาสที่จะ

ดำเนินชีวิตที่ดีงามและโอกาสในการพัฒนาตนเองของทุกคน วินัยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับบุคคลที่อยู่รวมกันเป็นสังคม ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะฝึกให้เกิดขึ้นในตนเองตั้งแต่เด็กทั้งนี้เพราะการที่คนในแต่ละสังคมจะอยู่กันอย่างมีความสุขก็ขึ้นอยู่กับคนแต่ละคนต้องมีวินัยรู้จักเคารพและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกาของสังคมที่กำหนดจะเห็นได้ว่าการมีวินัยในตนเองนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับตนเอง และเมื่อสามารถปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเองแล้ว วินัยก็จะนำความสุขมาสู่ตนเองและสังคม

วินัยเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องปลูกฝังให้แก่คนในชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในสถานศึกษาต่าง ๆ อันจะเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมไทย บนพื้นฐานของความเป็นผู้มีวินัยในอนาคตและผู้มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการสร้างหรือปลูกฝังความมีวินัย ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนก็คือครูนั่นเอง ผู้ที่ขาดวินัยมักสร้างปัญหาให้กับตนเองและสังคมได้เสมอ เช่น ก่อการทะเลาะวิวาท เป็นทาสอบายมุขเสพสิ่งเสพติดประกอบอาชญากรรมสร้างความเดือดร้อนให้กับสังคม หันเหจากขนบธรรมเนียมประเพณีมากยิ่งขึ้น เมื่อเกิดปัญหาขึ้นในสังคม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ไขและรับผิดชอบมักมองมา ที่สถาบันการศึกษาซึ่งเป็นสถาบันที่ไม่สามารถพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่พึงประสงค์ได้ โรงเรียนซึ่งสถานศึกษาการที่ให้การศึกษและอบรมเยาวชน จึงต้องรับผิดชอบต่อปัญหาและหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเหล่านี้ด้วย เพราะการขาดระเบียบวินัยของนักเรียนไม่เพียงจะส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ของตนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อครูผู้สอนด้วย หากครูไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมของนักเรียนที่รบกวนกระบวนการเรียนการสอนได้แล้ว จะทำให้ครูเบื่อหน่ายมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อนักเรียนและชั้นเรียนตลอดจนขาดความกระตือรือร้น ในการสอนด้วยอันเป็นผลให้การเรียนการสอนด้อยประสิทธิภาพลงได้ซึ่ง วินัยที่จะต้องสร้างเสริมเพื่อให้เยาวชนมีบุคลิกลักษณะอุปนิสัยและพฤติกรรมที่ดีงาม ได้แก่ นักเรียนเป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ การเคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ที่มีความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเองมีความอดทนอดกลั้น อยู่ในกรอบของศีลธรรมที่พึงปรารถนาของสังคมรวมถึงความเป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมในอนาคตต่อไป

โรงเรียนถือว่าเป็นหน่วยงานที่สำคัญ ที่ปฏิบัติหน้าที่จัดการศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนตามศักยภาพและความต้องการ นอกจากจะมีเป้าหมายเพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามที่ทางหลักสูตรต้องการแล้ว ยังต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อีกด้วย เพราะการที่คนเราจะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้น ต้องประกอบอาชีพที่สุจริต มีคุณธรรม จริยธรรมประพฤติตนตามแบบประเพณี ขนบธรรมเนียมในสังคมนั้น ๆ ความมีวินัยในตนเองก็เหมือนกันที่ทุกคนต้องมี เพราะถือว่าเป็นสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมที่แสดงออกให้เป็นไป ตามที่ตนมุ่งหวังและต้องไม่ขัดกับกฎระเบียบที่ดีงามของสังคม ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งที่นักเรียนต้องนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (จิตตานันท์ ติกุล, 2545, 16-17) โรงเรียนเป็นสถานศึกษาซึ่งประกอบไปด้วยผู้บริหารและคณะครูที่เป็นแม่แบบในการที่จะปลูกฝังความมีวินัยในตนเอง ให้กับนักเรียน เพราะในวันหนึ่ง ๆ เด็กจะอยู่ในโรงเรียนมากกว่าเวลาที่

เด็กอยู่บ้าน เด็กบางคนผู้ปกครองต้องออกไปทำงานนอกบ้านไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูลูกของตน โรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญในกระบวนการอบรมสั่งสอนต่าง ๆ (ทองจันทร์ สังขเสนากุล, 2550, 5) โดยเฉพาะในเรื่องการฝึกความมีวินัยให้กับเด็กและเด็กจะเจริญเติบโตเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรมและปรับตัวได้ดีเพียงใดถือว่าโรงเรียนมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากและผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในโรงเรียนคือผู้บริหารโรงเรียน

โรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเปิดทำการสอนในระดับอนุบาล ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนเป็นชนเผ่ากะเหรี่ยงทั้งหมด และความเจริญทางด้านเทคโนโลยีกำลังจะเข้ามามีบทบาทปัจจุบันทางโรงเรียนประสบปัญหาเรื่อง การขาดวินัยในตนเอง จากการสำรวจจากแบบบันทึก สถิติการตัดคะแนนความประพฤติของนักเรียนพบว่านักเรียนร้อยละ 30 มีความประพฤติที่ไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบของทางโรงเรียน มีนักเรียนส่วนหนึ่งขาดวินัยในตนเอง ขาดความรับผิดชอบ ส่วนในด้านพฤติกรรมนักเรียน พบว่า นักเรียนขาดเรียนบ่อยครั้ง จนกลายเป็นการออกกลางคันไปในที่สุด การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบที่ทางโรงเรียนได้ตั้งไว้ ไม่รักษาทรัพย์สินของส่วนรวม และมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าว โดยเฉพาะนักเรียนชาย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2-3 ซึ่งถือว่าเป็นรุ่นพี่มักจะมีการสร้างจุดเด่นของตนเอง และมักจะมองว่าตนใกล้จะจบการศึกษาแล้วมีอิสระและทำอะไรก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ เจริญ นันไชยวงศ์, 3-4 ที่กล่าวว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียน ยังมีปัญหาจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียน โดยเฉพาะคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต่างก็มุ่งหวังที่จะหาวิธีการต่าง ๆ ที่จะนำมาปรับปรุงความมีวินัยของนักเรียน ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจสำคัญของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบร่วมกัน

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งในฐานะครูผู้สอนมีความตระหนักในหน้าที่ จึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะวินัยในตนเองเป็นสิ่งที่นักเรียนทุกคนต้องมีความตระหนักในการปฏิบัติเป็นประจำจนเป็นนิสัยสำหรับปัญหาการขาดวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัยซึ่งถูกจัดเป็นปัญหาเร่งด่วนได้แก่ การขาดเรียนและไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับที่ทางโรงเรียนกำหนดจำเป็นต้องรีบแก้ไขโรงเรียนควรให้ความสำคัญและสนใจเป็นพิเศษ ในการพัฒนาระเบียบวินัยของนักเรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงควบคู่ไปกับการเรียนการสอนซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยจะนำไปปรับปรุงการบริหารงานด้านวินัยของนักเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการงานของผู้บริหารโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัยในด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย อำเภอทุ่งหัวช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 จำนวน 25 คน ปีการศึกษา 2556

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยในครั้งนี้ มุ่งศึกษาการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองของนักเรียน :กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน โดยประยุกต์ทฤษฎีการบริหารการศึกษาของสมาคมผู้บริหารโรงเรียนแห่งสหรัฐอเมริกา(American Association of School Administrator, 1955 อ้างถึงใน พิณี หาสุข 2551, 5-6) ซึ่งกำหนดกิจกรรม การบริหารโรงเรียนไว้ 5 ประการ คือ (1) การวางแผน (2) การแบ่งทรัพยากร (3) การกระตุ้นและจูงใจ (4) การประสานงาน และ (5) การประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ชุด ดังนี้

1. ชุดที่ 1 เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตอนที่ 3-ปัญหาและข้อเสนอแนะเป็นแบบปลายเปิด และ ซึ่งได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - Out) กับครูโรงเรียนบ้านปวง อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน จำนวน 30 คน โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) $\alpha = .0.96$

2. ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อนำไปสัมภาษณ์ครูผู้สอนโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย จำนวน 25 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ชุดที่ 1 แบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 25 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นได้ทำการตรวจสอบพบว่าข้อมูลมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ และนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

ชุดที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ครูผู้สอนโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัยด้วยตนเอง และนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ชุดที่ 1. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

ตอนที่ 2 การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ และค่าร้อยละประกอบการบรรยาย

2. ชุดที่ 2. การสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (Indepth Interview) ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดเป็นหมวดหมู่ ลำดับเนื้อหาและสรุปเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ชุดที่ 1 ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม สรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีสถานภาพเป็นครู จำนวน 25 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 56 ด้านอายุ พบว่ามีอายุระหว่าง 30-39 ปี วุฒิการศึกษาส่วนมากเป็นครูที่มีวุฒิปริญญาตรี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 ส่วนระยะเวลาที่ทำการสอน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 5-10 ปี ในด้านวิชาเอก ส่วนใหญ่จบเอกประถมศึกษา

2. การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน

ตารางที่ 1 การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในภาพรวม

ข้อ	รายการ	μ (N = 25)	σ	แปลผล
1.	ด้านการวางแผน	3.65	.56	มาก
1.1	กำหนดนโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริม ความมีวินัยนักเรียน	4.28	.45	มาก
1.2	ประชุมคณะครูเพื่อวางแผนเกี่ยวกับ การส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน	4.24	.59	มาก
1.3	กำหนดบุคลากรรับผิดชอบงานส่งเสริมความมีวินัยอย่างชัดเจน	4.24	.66	มาก
1.4	จัดหาเอกสาร หนังสือที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านวินัยนักเรียน	3.64	.56	มาก

ตารางที่ 1 การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในภาพรวม (ต่อ)

ข้อ	รายการ	μ (N = 25)	σ	แปลผล
2	ด้านการแบ่งทรัพยากร	3.74	.67	มาก
2.1	จัดบรรยากาศในโรงเรียนได้เหมาะสมเพื่อให้ให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ	4.04	.53	มาก
2.2	รณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	3.88	.52	มาก
2.3	ประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการมีวินัย	3.88	.66	มาก
2.4	จัดเผยแพร่สื่อประเภทต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาในการส่งเสริมคุณธรรมแก่ประชาชนทั่วไป	3.52	.65	มาก
3	ด้านการกระตุ้นและจูงใจ	4.10	.58	มาก
3.1	ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความมีวินัยในตนเอง	4.36	.56	มาก
3.2	ให้ขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนที่มีความประพฤติเรียบร้อย	4.24	.52	มาก
3.3	ให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมความมีวินัย โดยมอบหมาย ภารกิจให้บุคลากรที่รับผิดชอบอย่างเต็มศักยภาพ	4.16	.55	มาก
3.4	กระตุ้นให้ครอบครัวหรือผู้ปกครองมีการอบรมความมีวินัยให้แก่บุตรหลาน	3.72	.67	มาก
4	ด้านการประสานงาน	3.89	.61	มาก
4.1	ยอมรับการปรับเปลี่ยนด้านการส่งเสริมความมีวินัยทุกเมื่อ	4.24	.59	มาก
4.2	ประสานกับคณะครูในโรงเรียนให้เข้าใจในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอนของการส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน	4.04	.61	มาก
4.3	ประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนให้เข้าใจในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอนของการส่งเสริมความมีวินัย	3.92	.64	มาก
4.4	ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถานีตำรวจ ชุมชนให้เข้าใจในการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน	3.68	.62	มาก
5	ด้านการประเมินผล	3.48	.49	ปานกลาง
5.1	กำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน/โครงการส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน	3.72	.45	มาก
5.2	ยอมรับข้อเสนอแนะจากบุคลากรเกี่ยวกับผลการประเมินผล	3.68	.47	มาก
5.3	จัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมความมีวินัยนักเรียนต่อหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ	3.68	.47	มาก
5.4	นำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดโครงการอย่างต่อเนื่อง	3.04	.53	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัย พบว่า การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน มีรายละเอียดดังนี้

ด้านการวางแผน พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย โดยภาพรวม ครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านการวางแผนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน รองลงมา คือ มีการประชุมคณะครูเพื่อวางแผนเกี่ยวกับการส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน และ กำหนดบุคลากรรับผิดชอบงานส่งเสริมความมีวินัยอย่างชัดเจน ส่วนด้านการวางแผนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดหาเอกสาร หนังสือที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านวินัยนักเรียน

ด้านการแบ่งทรัพยากร พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน: กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย โดยภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านการแบ่งทรัพยากรที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดบรรยากาศในโรงเรียนได้เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความสามารถ รองลงมา คือ มีการรณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนอย่างสม่ำเสมอและ ประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการมีวินัย ส่วนด้านการแบ่งทรัพยากรที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การจัดเผยแพร่สื่อประเภทต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาในการส่งเสริมคุณธรรมแก่ประชาชนทั่วไป

ด้านการกระตุ้นและจูงใจ พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย โดยภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านการกระตุ้นและจูงใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความมีวินัยในตนเอง รองลงมา คือ การให้ขวัญและกำลังใจแก่นักเรียนที่มีความประพฤติเรียบร้อย และ ให้ความสำคัญด้านการส่งเสริมความมีวินัย โดยมอบหมาย ภารกิจให้บุคลากรที่รับผิดชอบอย่างเต็มศักยภาพ ส่วนด้านการกระตุ้นและจูงใจที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การกระตุ้นให้ครอบครัวหรือผู้ปกครองมีการอบรมความมีวินัยให้แก่บุตรหลาน

ด้านการประสานงาน พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย โดยภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านการประสานงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การยอมรับการเปลี่ยนแปลงด้านการส่งเสริมความมีวินัยทุกเมื่อ รองลงมา คือ การประสานกับคณะครูในโรงเรียนให้เข้าใจในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอนของการส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน และการประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนให้เข้าใจในการดำเนินกิจกรรมทุกขั้นตอนของการส่งเสริมความมีวินัย ส่วนด้านการประสานงาน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถานีตำรวจ ชุมชนให้เข้าใจในการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน

ด้านการประเมินผล พบว่า บทบาทผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย โดยภาพรวมครูผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการประเมินผล ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน/ โครงการส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน รองลงมา คือ การยอมรับข้อเสนอแนะจากบุคลากรเกี่ยวกับผลการประเมินผล และจัดทำเอกสารรายงานผลการดำเนินงานส่งเสริมความมีวินัยนักเรียนต่อหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ส่วนด้านการประเมินผล ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดโครงการอย่างต่อเนื่อง

ชุดที่ 2 ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

ด้านการวางแผน

พบว่า สิ่งที่ผู้บริหารควรปฏิบัติ ในเรื่องนี้อาจต้องมีการจัดทำเอกสารหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมความมีวินัย หรือทำเอกสารประเภทบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีมาเผยแพร่ ส่วนการประชุมคณะครูให้ ต่อเนื่องและที่สำคัญควรให้มีการยกเรื่องนี้ขึ้นเป็นประเด็นสำคัญในการประชุมแต่ละครั้งการ ไม่ควรเอาเรื่องอื่นมาแทรกให้มาก และควรมีการแต่งตั้งเป็นคำสั่งให้ผู้ที่มีความรู้สามารถดำเนินงานในเรื่องนี้อย่างชัดเจน และควรมีการพัฒนาบุคลากรอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง เช่น ส่งบุคลากรไปศึกษาดูงาน อบรม เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์ของครูที่รับผิดชอบ

ด้านการแบ่งทรัพยากร

พบ ว่า สิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและปฏิบัติ ในเรื่องนี้ให้มาก คือควรมีการจัดสรรงบประมาณตลอดจนถึงวัสดุ อุปกรณ์ให้มีความเพียงพอกับภาระของงาน และควรมีการจัดบุคลากรให้เหมาะสมและเพียงพอ

ด้านการกระตุ้นและจูงใจ

พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและปฏิบัติ ในเรื่องนี้ให้มากโดยเฉพาะเรื่องของการเสริมแรงในการทำงาน และควรนำเรื่องนี้ขึ้นมาประกอบพิจารณาในเลื่อนขั้นเงินเดือนด้วย เพราะหากมีสิ่งจูงใจที่เหมาะสม บุคคลมักจะมีการตอบสนองตอบด้วยการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมทุกอย่างเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ

ด้านการประสานงาน

พบ ว่า สิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและปฏิบัติ ในเรื่องนี้ให้มากโดยเฉพาะเรื่องของการประสานงานกับหน่วยงานอื่น โดยเฉพาะทางเจ้าหน้าที่ตำรวจ ให้ต่อเนื่อง เพราะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับความถูกต้องและความมีวินัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของสังคม ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ เช่น โรงพยาบาล ทางชุมชน เพราะกิจกรรมบางอย่างทางโรงเรียนยังขาดสื่อหรือบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะทางในการจัดประสบการณ์ หรือให้ความรู้กับผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเชื่อมโยง เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานอื่นๆ และบุคลากรในองค์กรเพื่อให้ภารกิจ การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

ด้านการประเมินผล

พบ ว่า สิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญและปฏิบัติ ในเรื่องนี้ให้มากโดยเฉพาะเรื่องของการวัดผล ประเมินผลที่ต่อเนื่อง จริงจังและควรนำผลที่ได้ในแต่ละครั้งกลับมาปรับปรุงแก้ไข และมีการออกคำสั่งแต่งตั้ง บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานให้อย่างชัดเจน ควรมีการสร้างเครื่องมือประเมินที่ครอบคลุม เนื้อหา เพื่อที่จะทำให้ภาระกิจการดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอน ที่มีต่อบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ทั้ง 5 ด้าน สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการวางแผน ครูผู้สอนมีความคิดเห็น ว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้มีดำเนินการด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า บทบาทของผู้บริหารที่เด่นที่สุด คือ การกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนต้องการให้คณะครูได้มีส่วนร่วมและทราบการกำหนดนโยบายเพื่อวางทิศทางของการทำงานว่ามีจุดหมายของการทำงาน ซึ่งทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รมิตา กรรณิการ์ (2548, 56) และพิบูลย์ อิมทรัพย์ (2551, 65) พบว่า ผู้บริหารให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานในการส่งเสริมวินัยนักเรียน ทำให้การดำเนินงานการส่งเสริมวินัยเป็นไปอย่างมีระบบและเป้าหมายได้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของโรงเรียนและท้องถิ่น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ที่วิสัยทัศน์ และได้มีการนำความรู้ความสามารถมาใช้โดยเฉพาะในด้านการวางแผนซึ่งทำอย่างเป็นระบบ ทำให้แผนงานเป็นไปตามเป้าหมาย และแผนงานที่ดีจะช่วยอำนวยความสะดวก ต่อการบริหารงานขององค์กรเป็นอันมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด บางโม (2544, 37) พบว่า แผนงานอย่างถูกต้องและมีเหตุผลเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างเรียบร้อยสมบูรณ์ จะทำให้งานมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ส่วนบทบาทของผู้บริหารที่น้อยที่สุดในด้านการวางแผนคือ การจัดหาเอกสารหนังสือที่เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านวินัยนักเรียน จัดทำคู่มือและแนวทางในการปฏิบัติในด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียน ซึ่งข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนควรมีการจัดหาเอกสารหนังสือหรือจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนให้มากขึ้นซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิชัย คำวรรณ (2541, 62) ที่พบว่าผู้บริหารที่มีรูปแบบ คู่มือ เครื่องมือในการประเมินผลในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนที่ชัดเจนจะสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ด้านการแบ่งทรัพยากร ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้มีดำเนินการด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีบทบาทมากที่สุด คือ การจัดบรรยากาศในโรงเรียนได้เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความเคารพ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขยายโอกาสและได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนดีศรีตำบลจึงได้มีงบประมาณในการปรับปรุงอาคารสถานที่ ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมคิด บางโม (2544, 7) กล่าวว่า ปัจจัยสำคัญของการบริหารมี 4 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุ (Materials) และการจัดการ (Management) ซึ่งเป็นกลยุทธ์ที่ผู้บริหารใช้บริหารงานเพราะถ้าหากมีคนและมีเงิน มีวัสดุ มีการบริหารจัดการที่ดีก็จะสามารถการจัดบรรยากาศในโรงเรียนให้เหมาะสมต่อการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองได้

ส่วนบทบาทของผู้บริหารที่น้อยที่สุดในด้านการแบ่งทรัพยากร คือ การเผยแพร่สื่อประเภทต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาในการส่งเสริมคุณธรรมแก่ประชาชน ซึ่งข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารควรส่งเสริมความมีวินัยให้กับบุคคลในชุมชนเพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการปลูกฝังความมีวินัยรวมทั้งเป็นตัวอย่างที่ดีให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นการบริหารงานการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรกำลังคนได้อย่างมีคุณภาพ

3. ด้านการกระตุ้นและจูงใจ ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้มีดำเนินการด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่เด่นที่สุด คือ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องความมีวินัยในตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการวางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีที่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่ง พูลสวัสดิ์ (2527, 107) พบว่าผู้บริหาร ควรเป็นแบบอย่างในการรักษาวินัยและประพฤติ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

ส่วนบทบาทของผู้บริหารที่น้อยที่สุดในด้านการกระตุ้นและจูงใจคือ การกระตุ้นให้ครอบครัวหรือผู้ปกครองมีการอบรมความมีวินัยให้แก่บุตรหลาน ซึ่งข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารควรให้มีการส่งเสริมให้ครอบครัวมีบทบาทในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนเพราะนักเรียนจะอยู่กับครอบครัวมากกว่าอยู่ที่โรงเรียนและควรมีการประกายก่อกองครอบครัวที่อบรมสั่งสอนบุตรที่มีความประพฤติเรียบร้อย ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิชัย คำวรรณ (2541, 63) พบว่า การเกิดวินัยในตนเองของบุคคลว่านักจิตวิทยาเชื่อว่าจะต้องมีพื้นฐานมาตั้งแต่ระยะแรกเกิดจนกระทั่งโตขึ้นมา สิ่งสำคัญก็คือความสัมพันธ์ระหว่างบุตรกับบิดาหรือการเลี้ยงดู โดยอธิบายว่าการเลี้ยงดูต้องได้รับความอบอุ่นได้ผ่านการอบรมสั่งสอนจึงจะเกิดการพัฒนาพฤติกรรมที่ดีได้

4. ด้านการประสานงาน ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้มีดำเนินการด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมและรายช้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่เด่นที่สุด คือ ยอมรับการปรับเปลี่ยนด้านการส่งเสริมความมีวินัยทุกเมื่อ ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลและยอมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ทันต่อสภาพในยุคปัจจุบันตลอดเวลาซึ่งสอดคล้องกับ

พิบูลย์ อัมทรัพย์ (2551, 21) ที่กล่าวว่าผู้บริหารที่ดีต้องมีใจกว้าง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและดำเนินการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเป้าประสงค์

ส่วนบทบาทของผู้บริหารที่น้อยที่สุดในด้านการประสานงาน คือการประสานงานต่าง ๆ เช่นสถานีดำรวจ ชุมชนให้เข้าใจในการดำเนินกิจกรรมการส่งเสริมความมีวินัยนักเรียน และควรมีการจัดรวมข้อมูลสารสนเทศด้านพฤติกรรมได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารควรส่งเสริมความมีวินัยให้กับหน่วยงาน ชุมชนอย่างต่อเนื่อง หรือมีการเชิญมาเป็นวิทยากรด้านการส่งเสริมวินัยในตนเอง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แสดงว่าทางโรงเรียนต้องการให้ผู้บริหารมีบทบาทในด้านการจัดหาวิทยากรมาให้ความรู้กับนักเรียนให้มากขึ้น ผู้บริหารควรเพิ่มบทบาทของตนเองในด้านนี้ให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รมิตา กรรณิการ์ (2548, 57) พบว่าบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน ผู้บริหารควรมีการประชุม คณะครู และนักเรียน ในการดำเนินการทุกขั้นตอน การประสานงานผู้ปกครองและหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาพฤติกรรมนักเรียน

5. ด้านการประเมินผล ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนได้มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารที่เด่นที่สุด คือ กำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน/โครงการส่งเสริมความมีวินัยของนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้บุคลากรกำกับดูแลติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ พิณี หาสุข (2551, 21) พบว่าการมอบหมายงานควรมอบหมายงานให้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ขึ้นอยู่กับคุณธรรมจริยธรรมความรับผิดชอบและการยอมรับของเพื่อนร่วมงานและการใช้บุคลากรอย่างมีคุณภาพตามความสนใจซึ่งจะสามารถพัฒนาองค์และด้านบุคคลได้อย่างต่อเนื่อง

ส่วนบทบาทของผู้บริหารที่น้อยที่สุดในด้านการประเมินผล คือการนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดโครงการอย่างต่อเนื่อง และการใช้เครื่องมือในการประเมินผลอย่างชัดเจน ซึ่งข้อค้นพบนี้ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารควรมีการนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงทุกครั้งและควรใช้เครื่องมือมาประกอบการประเมินโครงการซึ่งสอดคล้องกับ ประหยัด ชิดชอบ (2534, 229) พบว่าผู้บริหารมีรูปแบบในการประเมินผลที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

บทสรุป

จากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่า การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียน : กรณีศึกษาโรงเรียนสามัคคีศรีวิชัย สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 อำเภอทุ่งหัวช้าง จังหวัดลำพูน ปีการศึกษา 2556 พบว่าโดยรวมผู้บริหารมีบทบาทในด้านการวางแผน การแบ่งทรัพยากร การกระตุ้นและจูงใจ และการ

ประสานงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนควรนำผลการประเมินมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดโครงการการส่งเสริมความมีวินัยอย่างต่อเนื่องและควรใช้เครื่องมือในการประเมินอย่างชัดเจน ซึ่งข้อค้นพบนี้ผู้บริหารควรนำผลการวิจัยรวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนางานด้านการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 ด้านการวางแผน ควรมีการร่วมกันวางแผนจากหลาย ๆ เช่น คณะครูในโรงเรียน คณะกรรมการสถานักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดหาเอกสารหรือคู่มือเกี่ยวกับการส่งเสริมความมีวินัยในตนเอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานครั้งต่อไป และเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพตามความต้องการของท้องถิ่น

1.2 ด้านการแบ่งทรัพยากร ควรมีการจัดทำและเผยแพร่สื่อที่มีเนื้อหาในเรื่องความมีวินัย หรือคุณธรรมแก่ท้องถิ่น

1.3 ด้านการกระตุ้นและจูงใจ ควรมีการประกาศยกย่องครอบครัวที่มีการอบรมสั่งสอนบุตรที่มีความประพฤติความประพฤติเรียบร้อย ตลอดจนมีการเผยแพร่เกียรติคุณต่อสาธารณชนให้เป็นที่ประจักษ์

1.4 ด้านการประสานงาน ควรมีการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องความมีวินัยในตนเองของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการประเมินผล ควรมีการนำผลการประเมินผลในแต่ละครั้งมาปรับปรุงและควรมีเครื่องมือมาประกอบการประเมินทุกครั้ง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียน เช่น สภาพครอบครัว อาชีพของผู้ปกครอง สภาพการอบรมเลี้ยงดู

2.2 ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่าว่ามีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนต่างกันหรือไม่เพียงใด

เอกสารอ้างอิง

- จิตตานันท์ ติกุล. (2545). การพัฒนาโมเดลเชิงสาเหตุความมีวินัยในตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี: การวิเคราะห์พหุ. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เจริญ นันทไชยวงศ์. (2554). การพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโดยใช้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและกลุ่มสี โรงเรียนอนุบาลตาตควัน อำเภอพญาเม็งราย จังหวัดเชียงราย. การค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ทองจันทร์ สังขเสนากุล. (2550). บทบาทของครูในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ประหยัด ชิดชอบ. (2534). ประสิทธิภาพของการบริหารงานปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พระเทพเวที. (ประยุทธ์ปยุตโต). (2534). พุทธศาสตร์กับการแนะแนว. กรุงเทพฯ: พิมพ์อำเภอ.
- พิณีย์ หาสุข. (2551). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเขวาสินรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พิบูลย์ อิมทรัพย์. (2551). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนวัดเกาะสุวรรณาราม สำนักงานเขตสายไหม กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- รมิตา กรรณิการ์. (2548). บทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏพระนคร.
- รุ่ง พูลสวัสดิ์. (2527). หลักการศึกษาการศึกษาในโรงเรียน. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมคิด บางโม. (2544). หลักและทฤษฎีบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- สิทธิธัต คำวรรณ. (2541). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.